

Spis treści

1. Wstęp.....	9
2. Wykaz skrótów.....	11
3. Zmiany w 2026 – zestawienie tabelaryczne.....	18
4. Nowości w kadrach w 2026	35
4.1 Informacja o rozdziale.....	35
4.2 Mobbing i dyskryminacja - rewolucyjne zmiany w KP od 5 listopada 2026 r.....	35
4.2.1 Zestawienie zmian od 5 listopada 2026 r.....	35
4.2.2 Mobbing od 5 listopada 2026 r. – nie tylko nowa definicja.....	45
4.2.3 Przepisy przejściowe.....	46
4.2.4 Co jest, a co nie jest mobbingiem?.....	46
4.2.5 Mobbingowany może być każdy pracownik, też szef.....	47
4.2.6 Mobberem może być każdy, nie tylko pracownik.....	47
4.2.7 Co sąd pracy może orzec na rzecz ofiary mobbingu?.....	48
4.2.8 Kto jest odpowiedzialny za mobbing?.....	50
4.2.9 Nowe obowiązki pracodawcy nie dotyczą tylko mobbingu.....	50
4.2.10 Regulamin antymobbingowy – czy zawsze trzeba go opracować do 5 maja 2027 r.?.....	50
4.2.11 Przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji to obecnie BHP psychologiczne.....	51
4.2.12 RODO a postępowania wyjaśniające w kwestii mobbingu.....	54
4.2.13 Wzrost odpowiedzialności finansowej pracodawcy.....	54
4.2.14 PIP o mobbingu.....	55
4.3 Rozszerzenie uprawnień PIP w zakresie kontroli umów.....	56
4.3.1 Decyzja okręgowego inspektora pracy.....	58
4.3.2 Indywidualne interpretacje prawa pracy Głównego Inspektora Pracy.....	59
4.3.3 Pierwsze indywidualne interpretacje PIP – co przemawia za stosunkiem pracy, a co przeciw?	61
4.3.4 Dodanie nowego wykroczenia i podniesienie kar grzywny w KP, nie tylko dla pracodawców.....	64
4.4 Deregulacja w prawie pracy, zmiana terminu wypłaty ekwiwalentu.....	65
4.4.1 Określony termin wypłaty ekwiwalentu.....	65
4.4.2 Postać zamiast formy.....	72
4.5 Nowelizacja ustawy o ZFŚS – minimum 2 pracowników jako przedstawiciele załogi.....	75
4.6 Zmiany w ustawie zasiłkowej.....	77
4.6.1 Zmiany w ustawie zasiłkowej jod 13 kwietnia 2026 r.	78
4.6.2 Zmiany od 1 stycznia 2027 r. w ustawie zasiłkowej.....	79
4.7 Wynagrodzenie za pracę i choroba za ten sam dzień – zmiana stanowiska ZUS.....	80
4.8 Nowy system do elektronicznego zawierania umów	81
4.9 Nowe okresy aktywności zawodowej wliczane do stażu pracy.....	83
4.9.1 Zbieg okresów – nie wliczamy podwójnie.....	85
4.9.2 Staż pracy zakładowy i ogólny.....	85
4.9.3 Informacje: ZUS, PIP i Ministerstwa Pracy.....	91
4.9.4 Dokumentowanie okresów zatrudnienia.....	91
4.9.5 Wejście w życie nowych przepisów o stażu.....	92
4.9.6 Czy pracodawca musi informować o nowych przepisach?.....	94
4.9.7 Czas na udokumentowanie	94
4.9.8 Udokumentowanie w czasie 24 miesięcy a obowiązek wyrównania składników wynagrodzenia.....	96
4.9.9 Zmiany w innych ustawach.....	96
4.9.10 Przykłady praktyczne.....	97
4.9.11 Udostępnianie danych zgromadzonych na koncie płatnika składek w ZUS	99
4.10 Równość wynagrodzeń.....	99
4.10.1 Dyrektywa o wzmocnieniu równości wynagrodzeń mężczyzn i kobiet.....	100
4.10.2 Projekt ustawy o wzmocnieniu stosowania prawa do jednakowego wynagrodzenia mężczyzn i kobiet za jednakową pracę lub pracę o jednakowej wartości	102
4.10.3 Obowiązek oceny wartości pracy.....	103
4.10.4 Uzgodnienie kryteriów.....	103
4.10.5 Klasyfikacja stanowisk i ustalenie kategorii pracowników.....	104
4.10.6 Obowiązek stworzenia przejrzystej struktury wynagrodzeń.....	104
4.10.7 Projekt rozporządzenia wykonawczego.....	105
5. Inne zmiany.....	106
5.1 Wynagrodzenie minimalne i minimalna stawka godzinowa w 2026 r. i w 2027 r.....	106
5.1.1 Wysokość stawek minimalnych w 2027 r.....	106
5.1.2 Wysokość stawek minimalnych w 2026 r.....	106
5.1.3 Czy pracodawca lub zleceniodawca jest zobowiązany powiadomić o podwyżce minimalnej stawki?.....	107

5.1.4 Praca w niepełnym wymiarze czasu pracy.....	108
5.1.5 Płaca minimalna w przypadku niewykonywania pracy przez cały miesiąc.....	108
5.1.6 Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób przebywających na urlopie wychowawczym.....	108
5.1.7 Podstawa wymiaru składek ZUS zleceniobiorców	109
5.1.8 Maksymalna wysokość wynagrodzenia praktykanta.....	109
5.2 Składniki uzależnione od wysokości minimalnego wynagrodzenia w 2026 – przepisy wspólne dla wszystkich ubezpieczonych.....	110
5.2.1 Minimalna podstawa wymiaru składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy	110
5.2.2 Zbieg tytułów do ubezpieczeń społecznych.....	110
5.2.3 Zmniejszenie wpłaty podstawowej finansowanej przez uczestnika PPK.....	112
5.3 Projekty legislacyjne.....	112
6. Zestawienie najważniejszych obowiązków pracodawcy na przełomie w 2026 r.....	113
6.1 Cykliczne obowiązki pracodawcy.....	118
6.2 Cykliczne obowiązki płatników.....	121
6.2.1 ZUS.....	122
6.2.2 Cykliczne obowiązki emerytów i rencistów oraz płatników ich zatrudniających.....	122
6.2.3 Urząd Skarbowy.....	123
6.2.4 PPK.....	124
6.2.5 PFRON.....	125
6.3 Obowiązki sprawozdawcze do GUS.....	125
6.4 Czy pracodawca ma obowiązek informowania zatrudnionych o zmianach treści przepisów kadrowo-płacowych?	125
7. Ubezpieczenia, zasiłki i PPK w 2026	126
7.1 Ubezpieczenia społeczne.....	126
7.1.1 Wysokość procentowa składek w 2026 r. bez zmian.....	126
7.1.2 Składka na ubezpieczenie wypadkowe – nowy rok od 1 kwietnia 2026 r.....	127
7.2 Ubezpieczenie zdrowotne w 2026 r.....	127
7.2.1 Zasady obniżenia składki zdrowotnej do wysokości zaliczki 2021 – bez zmian w 2026 r.....	128
7.3 Zasiłki w 2026 – rewolucyjne zmiany.....	128
7.4 PPK.....	130
8. Źródła informacji cenne dla kadr.....	132
8.1 PIP.....	132
8.1.1 Główny Inspektor Pracy wydaje indywidualne interpretacje w sprawie podstawy zatrudnienia.....	132
8.2 Podatki – poradniki, które warto przeczytać.....	134
8.2.1 Druki - wzory urzędowe i pomocnicze.....	135
8.3 Indywidualne i ogólne interpretacje podatkowe.....	135
8.4 Składki - pisma i poradniki ZUS, które warto przeczytać.....	135
8.5 Indywidualne interpretacje ZUS.....	136
8.6 Zasiłki.....	136
8.7 PPK.....	136
9. Ubezpieczenia społeczne, zasiłki i PPK w 2026.....	138
9.1.1 Wysokość składek w 2026 r.....	138
9.1.2 Składka na ubezpieczenie wypadkowe od 1 kwietnia 2026 r.....	138
9.1.3 Kwota ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek emerytalno-rentowych w 2026 r.....	139
9.1.4 Kwota ograniczenia miesięcznej podstawy wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w 2026 r.	140
9.2 Ubezpieczenie zdrowotne w 2026 r.....	140
9.2.1 Zasady obniżenia składki zdrowotnej – bez zmian w 2026 r.....	141
9.3 Zasiłki w 2026.....	141
9.4 PPK.....	142
10. Źródła prawa pracy.....	143
10.1 Przepisy prawa powszechnie obowiązującego oraz zakładowe prawo pracy.....	143
10.2 Modyfikacja przepisów prawa pracy przez porozumienia zbiorowe.....	147
10.3 Przedstawiciele pracowników	150
10.4 Stosowanie przepisów Kodeksu cywilnego.....	154
11. Zasady prawa pracy.....	155
11.1 Równe traktowanie w zatrudnieniu do 4 listopada 2026 r.....	156
11.1.1 Dyskryminacja do 4 listopada 2025 r.....	159
11.1.2 Mobbing – obecna definicja obowiązuje do 4 listopada 2026 r.....	160
12. Ochrona danych osobowych.....	163

12.1 RODO – cenne wskazówki na stronie UODO.....	163
12.2 RODO – o czym pracodawca czy zleceniodawca musi pamiętać zanim dojdzie do rozmowy kwalifikacyjnej.....	163
12.2.1 Zgoda na przetwarzanie danych.....	163
12.2.2 Wizerunek – fotografia w CV.....	164
12.2.3 Niepełnosprawność a rekrutacja.....	164
12.2.4 Rekrutacje przyszłe.....	165
12.2.5 Kandydatury spontaniczne.....	166
12.2.6 UODO o zgodzie na przetwarzanie danych.....	167
12.2.7 Obowiązek informacyjny.....	167
12.2.8 Zakończenie rekrutacji – obowiązki pracodawcy.....	175
12.3 Korzystanie z innych źródeł pozyskania danych osobowych niż dokumenty nadesłane w procesie rekrutacji.....	176
12.4 Referencje	176
12.5 Potwierdzanie prawdziwości dyplomów w szkole i na uczelni.....	177
12.6 Rekrutacja za pośrednictwem agencji zatrudnienia i portali rekrutacyjnych.....	177
12.7 Pozyskiwanie danych osobowych w Kodeksie pracy.....	177
12.8 Rozporządzenie RODO a zatrudnianie.....	181
12.8.1 Dokumentacja przetwarzania danych osobowych zgodnie z RODO.....	188
12.9 RODO a ochrona danych osobowych pracownika.....	189
12.10 Czy pracodawca może korzystać z prywatnych danych kontaktowych do pracownika?.....	192
12.11 UODO – poradniki i szkolenia.....	192
12.11.1 Konkursy dla pracowników a ochrona danych osobowych.....	196
12.12 Monitoring wizyjny i monitoring poczty elektronicznej.....	197
13. Rekrutacja.....	204
13.1 Transparentność wynagrodzeń w procesie rekrutacji dla osób ubiegających się o zatrudnienie.....	204
13.1.1 Nazwy stanowisk neutralne pod względem płci.....	213
13.1.2 Zakaz pytania o wynagrodzenie.....	213
13.1.3 Przykładowa informacja o wynagrodzeniu.....	214
13.1.4 Informacja PIP na temat jawności wynagrodzeń dla osób ubiegających się o zatrudnienie.....	216
13.2 Treść ogłoszeń o pracę.....	216
13.3 Rozmowa kwalifikacyjna.....	217
13.4 ABC rekrutacji.....	220
13.5 Przechowywanie danych po zakończeniu rekrutacji.....	222
13.6 List intencyjny, przedwstępna umowa o pracę.....	223
13.7 Weksle niezgodne z prawem pracy	226
14. Umowa o pracę.....	228
14.1 Strony stosunku pracy.....	228
14.2 Zawarcie umowy o pracę.....	228
14.3 Rodzaje umów o pracę.....	235
14.3.1 Data zawarcia umowy i data rozpoczęcia pracy.....	235
14.3.2 Umowa na okres próbny.....	236
14.3.3 Umowa na okres próbny – zmiany wprowadzone w nowelizacji work-life balance.....	237
14.3.4 Umowa na zastępstwo – w Kodeksie pracy tylko do 21 lutego 2016 r.....	238
14.3.5 Umowa na czas wykonywania określonej pracy – w Kodeksie pracy tylko do 21 lutego 2016 r.....	238
14.3.6 Umowa na czas określony.....	238
14.3.7 Limit umów o pracę na czas określony, limit trwania umowy o pracę na czas określony - „limit 33 i 3”.....	240
14.3.8 Rozszerzenie zakresu treści umowy o pracę na czas określony.....	246
14.3.9 Obowiązki informacyjne pracodawców wprowadzone nowelizacją work-life balance.....	247
14.3.10 Obowiązek podawania przyczyny wypowiedzenia umowy na czas określony i informowania o zamiarze wypowiedzenia umowy na czas określony z.o.z.....	248
14.3.11 Umowa na czas nieokreślony.....	248
14.3.12 Rodzaje umów o pracę – podsumowanie.....	249
15. Elementy umowy o pracę.....	251
15.1 Treść umowy o pracę.....	251
15.1.1 Zmiany w treści umowy o pracę oraz dodatkowej informacji wprowadzone nowelizacją work-life balance.....	251
15.1.2 Treść dodatkowej informacji o warunkach pracy i płacy po nowelizacji work-life balance.....	251
15.1.3 Rodzaj umowy.....	254
15.1.4 Data zawarcia i dzień rozpoczęcia pracy.....	254
15.1.5 Inne elementy umowy.....	254
15.1.6 Rodzaj pracy.....	255
15.1.7 Miejsce lub miejsca wykonywania pracy.....	255

15.1.8 Wynagrodzenie za pracę odpowiadające rodzajowi pracy, ze wskazaniem składników wynagrodzenia.....	257
15.1.9 Wymiar czasu pracy.....	257
15.1.10 Termin rozpoczęcia pracy lub dzień rozpoczęcia pracy.....	258
15.1.11 Nowe elementy w umowie o pracę od 26 kwietnia 2023 r.....	258
15.1.12 Praca zdalna.....	258
15.1.13 Dodatkowe postanowienia w umowie o pracę.....	258
15.1.14 Przykładowy wzór umowy o pracę.....	260
15.1.15 Przykładowe wzory informacji o warunkach zatrudnienia.....	262
15.1.16 Prawa autorskie.....	278
15.1.17 Umowa o wspólnej odpowiedzialności za mienie powierzone pracownikowi.....	291
15.1.18 Umowa o zwrocie kosztów szkolenia.....	292
15.1.19 RODO a umowa o pracę.....	292
15.1.20 Umowa o zakazie konkurencji.....	292
15.1.21 Dodatkowe zatrudnienie a zakaz konkurencji.....	294
15.2 Telepraca zniknęła z Kodeksu pracy od dnia 7 kwietnia 2023 r.....	295
15.3 Domniemanie stosunku pracy.....	296
16. Obowiązki stron stosunku pracy.....	297
16.1 Obowiązki pracownika.....	297
16.2 Obowiązki pracodawcy wobec kandydata.....	298
16.3 Obowiązki pracodawcy wobec pracownika.....	298
16.4 Wykroczenia przeciwko prawom pracownika.....	303
16.5 Regulamin pracy.....	309
16.6 Dokumentacja pracownicza a ochrona danych osobowych.....	313
16.7 E-akta osobowe od 1 stycznia 2019 r.....	313
16.7.1 Informacja o okresie przechowywania i odbiorze dokumentacji pracowniczej dołączana do świadectwa pracy.....	325
16.7.2 Obowiązki wobec ZUS wynikające z ustawy o elektronicznej akt osobowych.....	329
16.8 Rozporządzenie o dokumentacji pracowniczej.....	329
16.9 Akta osobowe.....	330
16.9.1 Część E – nowelizacja rozporządzenia w sprawie dokumentacji pracowniczej.....	338
16.10 Pozostała dokumentacja pracownicza.....	339
16.11 Forma, miejsce i okres przechowywania dokumentacji pracowniczej i innych dokumentów – kontrowersje i wątpliwości w wyjaśnieniach Ministerstwa Pracy.....	343
16.11.1 Gdzie trzymać druki niezwiązane z prawem pracy (podatkowe, ZUS, RODO)?.....	348
16.12 Sposób przechowywania dokumentacji pracowniczej.....	348
16.13 Świadectwo pracy.....	350
Rozwiązanie stosunku pracy.....	352
Wygaśnięcie stosunku pracy.....	353
16.13.1 Prawo wystąpienia do sądu pracy.....	354
16.13.2 Informacje o dokumentacji pracowniczej dołączane do świadectwa pracy od 1 stycznia 2019 r.....	354
16.13.3 Wzór świadectwa pracy i sposób jego wypełnienia.....	355
16.13.4 Wzór świadectwa pracy.....	358
16.13.5 Odszkodowanie za niewydanie świadectwa pracy, odszkodowanie na podstawie KP.....	361
16.13.6 Najczęściej popełniane błędy w świadectwie pracy.....	364
16.14 Szkolenie pracowników.....	365
17. Podstawowe prawa pracowników związane z rodzicielstwem.....	367
17.1 Badania lekarskie w ciąży.....	367
17.2 Prace zabronione.....	367
17.3 Zakaz rozwiązywania umów.....	370
17.4 Inne ograniczenia w zatrudnianiu ciężarnych.....	375
17.5 Ochrona i uprawnienia rodziców małych dzieci.....	376
18. Urlopy związane z rodzicielstwem i macierzyństwem.....	378
18.1 Zmiany wprowadzone nowelizacją work-life balance.....	378
18.1.1 Elastyczna organizacja pracy.....	378
18.1.2 Dłuższy urlop rodzicielski.....	379
18.1.3 Urlop ojcowski – tylko do ukończenia 12 miesiąca.....	380
18.1.4 Urlop opiekuńczy wprowadzony nowelizacją work-life balance.....	380
18.1.5 Zwolnienie od pracy z powodu siły wyższej.....	381
18.2 Zestawienie urlopów i świadczeń związanych z rodzicielstwem.....	381
18.2.1 Definicje pojęć na potrzeby działu ósmego KP.....	386
18.2.2 Urlop macierzyński.....	387

18.3	Uzupełniający urlop macierzyński.....	388
18.3.1	Wniosek o uzupełniający urlop macierzyński.....	391
18.3.2	Możliwa kolejność udzielania urlopów związanych z rodzicielstwem.....	394
18.3.3	Nie tylko rodzic biologiczny.....	398
18.3.4	Nowe rozporządzenia o wnioskach dotyczących uprawnień rodzicielskich.....	399
18.3.5	Wniosek o uzupełniający urlop macierzyński - część B akt osobowych.....	399
18.3.6	Zasiłek za okres uzupełniającego urlopu macierzyńskiego.....	399
18.3.7	Kody dla uzupełniającego urlopu macierzyńskiego.....	401
18.4	Większe prawa dla rodziców bez aktu zgonu w przypadku martwego urodzenia dziecka.....	401
18.4.1	Urlop rodzicielski.....	404
18.5	Elastyczna organizacja pracy dla rodziców.....	407
18.6	Najważniejsze wyroki i interpretacje w sprawach związanych z zasiłkami.....	408
18.6.1	ZUS nie ma prawa negować umowy o pracę gdy praca była faktycznie wykonana.....	408
18.6.2	Sztuczne zawyżanie podstawy zasiłkowej jest skutecznie kontrolowane i negowane przez ZUS.....	409
18.7	Urlop ojcowski.....	410
18.8	Rodzice adopcyjni a uprawnienia związane z rodzicielstwem.....	414
18.9	Urlop wychowawczy.....	414
18.10	Ubezpieczenia osób przebywających na urlopie wychowawczym i macierzyńskim.....	423
18.11	Uprawnienia zleceniobiorców i innych grup ubezpieczonych do podlegania ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu na warunkach urlopu wychowawczego.....	428
18.11.1	Inne grupy objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi.....	428
18.12	Powrót do pracy po urlopach związanych z rodzicielstwem.....	429
18.13	Przerwy na karmienie.....	429
18.14	Dwa dni na opiekę.....	430
18.15	Oświadczenie o korzystaniu z uprawnień rodzicielskich.....	431
19.	Urlop wypoczynkowy.....	434
19.1	Prawo do pierwszego urlopu.....	435
19.2	Prawo do kolejnego urlopu.....	436
19.3	Wymiar urlopu.....	437
19.4	Jak udzielać urlopu wypoczynkowego i liczyć dobę?.....	444
19.5	Plan urlopów.....	445
19.6	Przesunięcie terminu urlopu.....	446
19.7	Urlop proporcjonalny.....	447
19.8	Urlop uzupełniający.....	451
19.9	Urlop wypoczynkowy w okresie wypowiedzenia umowy.....	451
19.10	Urlop na żądanie.....	452
19.11	Przesunięcie urlopu.....	455
19.12	Odwolanie z urlopu.....	458
19.13	Zaległy urlop wypoczynkowy – oficjalne stanowisko Ministerstwa Pracy.....	458
19.14	Wymiar urlopu po doniesieniu świadectw pracy lub dyplomów.....	459
19.15	Inne zwolnienia z pracy.....	459
19.15.1	Usprawiedliwianie nieobecności w pracy.....	459
19.15.2	Zwolnienia od pracy.....	460
19.15.3	Honorowi krwiodawcy.....	465
20.	Czas pracy.....	467
20.1	Czas pracy.....	467
20.2	Wymiar czasu pracy pracowników.....	467
20.3	Nominalny czas pracy w danym roku kalendarzowym.....	476
20.4	Planowanie dni wolnych.....	476
20.4.1	Dni wolne z tytułu przeciętnie 5-dniowego tygodnia pracy.....	478
20.5	Dni wolne równoważące pracę w przedłużonym dobowym wymiarze czasu pracy oraz dni wolne z tytułu zatrudnienia na część etatu.....	488
20.6	Zasady poprawnego opracowywania harmonogramów (grafików) czasu pracy pracownika.....	489
20.6.1	Wyjątki od obowiązku tworzenia harmonogramu (grafiku) czasu pracy.....	490
20.6.2	Sytuacje, w których istnieje obowiązek tworzenia harmonogramu (grafiku) czasu pracy.....	492
20.7	Normy i ogólny wymiar czasu pracy.....	497
20.7.1	Okres rozliczeniowy.....	498
20.8	Czas pracy – okresy wliczane i nie wliczane.....	499
20.8.1	Czas dojazdu i powrotu z pracy.....	499
20.8.2	Czynności przygotowawcze.....	500
20.8.3	Czas szkolenia.....	502

20.8.4 Usuwanie wad.....	502
20.9 Systemy i rozkłady czasu pracy.....	503
20.10 Czas pracy - podsumowanie.....	504
21. Ustanie stosunku pracy.....	505
21.1 Jakie wymogi formalne powinno spełniać pismo rozwiązujące umowę o pracę?.....	508
21.2 Porozumienie stron.....	508
21.3 Rozwiązanie umów o pracę za wypowiedzeniem.....	512
21.3.1 Zmiany w wypowiedzaniu umów o pracę obowiązujące od 22 lutego 2016 r.....	513
21.3.2 Najważniejsze zmiany w rozwiązywaniu umów wprowadzone nowelizacją work-life balance.....	513
21.3.3 Rozwiązanie umowy o pracę na okres próbny.....	514
21.3.4 Rozwiązanie umowy o pracę na czas określony.....	515
21.3.5 Rozwiązanie umowy na czas określony na zastępstwo.....	516
21.3.6 Możliwość zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy w okresie wypowiedzenia.....	516
21.3.7 Rozwiązanie umowy o pracę na czas nieokreślony.....	517
21.3.8 Nowe okresy wliczane do stażu pracy, które wydłużają okres wypowiedzenia.....	519
21.3.9 Skrócenie okresu wypowiedzenia.....	522
21.3.10 Konsultacja ze związkami zamiaru wypowiedzenia.....	522
21.3.11 Bieg terminów okresu wypowiedzenia.....	523
21.3.12 Wręczenie oświadczenia woli.....	528
21.3.13 Odwołanie oświadczenia woli.....	529
21.3.14 Przykładowe przyczyny rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem pracodawcy.....	535
21.3.15 Przykładowe przyczyny rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem pracodawcy z przyczyn leżących wyłącznie po stronie pracodawcy.....	541
21.3.16 Jak szybko po podjęciu wiadomości o przyczynie należy wręczyć rozwiązanie umowy za wypowiedzeniem.....	543
21.3.17 Zakaz wypowiedzania umowy o pracę.....	543
21.3.18 Pomocnicze wzory wypowiedzeń.....	550
21.4 Ponowne zatrudnienie.....	557
21.5 Modyfikacja treści umowy o pracę.....	557
21.6 Uprawnienia pracownika w razie nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę.....	559
21.6.1 Rozwiązanie umów terminowych.....	559
21.6.2 Rozwiązanie umów terminowych - odszkodowanie z tytułu naruszenia przepisów o wypowiedzaniu umów terminowych.....	561
21.7 Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia.....	562
21.8 Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z przyczyn niezawinionych przez pracownika.....	574
21.9 Rozwiązanie umowy bez wypowiedzenia przez pracownika.....	575
21.10 Uprawnienia pracownika w razie niezgodnego z prawem rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia.....	576
21.11 Wygaśnięcie umowy o pracę.....	577
21.11.1 Tymczasowe aresztowanie.....	577
21.11.2 Odbywanie kary pozbawienia wolności, zaginięcie, porzucenie pracy.....	578
21.12 Zarząd sukcesyjny.....	578
21.13 Zwolnienia grupowe.....	581
21.14 Odszkodowanie za skrócenie okresu wypowiedzenia.....	584
21.15 Wybrane orzecznictwo w zakresie rozwiązywania umów.....	584
21.16 Ustanie stosunku pracy – podsumowanie.....	586
22. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.....	589
22.1 Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym.....	589
22.2 Zestawienie porównawcze zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym.....	590
22.3 Umowa zlecenia z osobą niebędącą pracownikiem zlecniodawcy, nieposiadającą innych tytułów do objęcia ubezpieczeniami.....	603
22.4 Zbiegi tytułów do ubezpieczeń.....	604
22.4.1 Umowa zlecenia i umowa o pracę u jednego pracodawcy.....	605
22.4.2 Umowa zlecenia z innym podmiotem niż własny pracodawca.....	610
22.4.3 Kilka umów zlecenia.....	613
22.5 Istota terminu wypłaty wynagrodzenia przy zbiegu tytułów do ubezpieczeń społecznych.....	615
22.6 Umowa o dzieło zawarta z własnym pracownikiem.....	615
22.7 Umowa zlecenia/o dzieło zawarta ze studentem nie będącym pracownikiem zlecniodawcy.....	617
22.7.1 Zbieg zleceń - zasady obowiązujące od 1.01.2016 r.....	620
22.8 Umowa zlecenia i przebywanie na urlopie wychowawczym.....	622

22.9 Umowa zlecenia i przebywanie na urlopie macierzyńskim.....	622
22.9.1 Podstawa wymiaru składki osób pobierających zasiłek macierzyński.....	623
22.9.2 Stopy procentowe składek na ubezpieczenia społeczne oraz sposób finansowania składek.....	624
22.10 Przychody zwolnione od składek.....	629
22.11 Druki przesyłane do ZUS.....	630
22.11.1 Kod zawodu w drukach ubezpieczeniowych.....	632
22.11.2 Terminy wysyłania deklaracji, rozliczania i opłacania składek.....	632
22.12 Składka na ubezpieczenie zdrowotne.....	633
22.12.1 Uchylenie druku ZUS ZZA od 1 stycznia 2022 r.....	634
22.13 Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.....	635
22.13.1 Fundusz Pracy – nowa ustawa obowiązuje od 1 czerwca 2025 r.....	635
22.13.2 Fundusz Solidarnościowy.....	638
22.13.3 Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.....	639
22.13.4 Zwolnienia z opłacania składek na FP, FS i FGŚP.....	639
22.13.5 Fundusz Emerytur Pomostowych.....	641
23. Umowy cywilnoprawne.....	644
23.1 Umowy cywilnoprawne a umowa o pracę.....	644
23.2 Umowa zlecenia.....	649
23.3 Umowa zlecenia a umowa o pracę.....	657
23.4 Minimalna stawka godzinowa dla zleceniobiorców i samozatrudnionych w 2026 r.....	663
23.5 Umowa o dzieło.....	672
23.6 Zgłaszanie umów o dzieło do ZUS od 1 stycznia 2021 r. - nowy formularz RUD.....	676
23.7 Porównanie umowy o pracę, umowy zlecenia i umowy o dzieło.....	679
23.8 Kiedy zastosować umowę zlecenie a kiedy umowę o dzieło?.....	683
23.8.1 Umowy cywilnoprawne w ubezpieczeniach społecznych.....	684
23.8.2 Informacje o nowych uprawnieniach PIP w zakresie kontroli umów.....	686
23.9 Przykłady prac wykonywanych na podstawie różnych umów.....	692
23.10 Umowa agencyjna.....	696
23.11 Samozatrudnienie.....	696
23.12 Umowa o praktykę absolwencką.....	698
23.12.1 Nowe zasady praktyk osób niepełnoletnich wprowadziła ustawa o rynku pracy od 1 czerwca 2025 r.	700
23.12.2 Dofinansowanie do kosztów praktyki niepełnoletniego.....	700
23.12.3 Składki ZUS i zdrowotna.....	701
23.13 Wolontariat.....	702
23.14 Kontrakt menedżerski.....	703
23.15 Inne umowy o świadczenie usług.....	704
23.16 Członek zarządu - oskładkowanie.....	704
24. Pracownicze plany kapitałowe.....	706
24.1 PPK a system emerytalny.....	706
24.2 PPK – pracownicze plany kapitałowe.....	706
24.3 Zasady PPK.....	707
24.4 Uczestnicy PPK.....	707
24.5 Terminy.....	710
24.6 Procedura wyboru instytucji finansowej.....	710
24.6.1 Kryteria wyboru instytucji finansowej.....	711
24.7 Umowa o zarządzanie PPK.....	716
24.8 Umowa o prowadzenie PPK.....	717
24.9 Osoby zatrudnione i podmioty zatrudniające.....	718
24.10 Wpłaty do PPK.....	720
24.10.1 Wpłaty do PPK finansowane przez pracodawcę.....	724
24.11 PPK - zmiany wprowadzone od 4 czerwca 2022 r.....	728
24.12 PPK a lista płac.....	728
24.12.1 Podstawa naliczenia wpłat do PPK.....	728
24.12.2 Kiedy powstaje przychód z wpłat pracodawcy do PPK?.....	729
24.12.3 Opodatkowanie wpłat pracodawcy do PPK gdy nie ma przychodu (wyплаты), z którego można potrącić zaliczkę.....	729
24.12.4 Wpłaty do PPK a „Zerowy PIT dla młodych”.....	730
24.12.5 Umowa zlecenia a PPK.....	733
24.13 Termin wypłaty listy płac a termin dokonania wpłat do PPK.....	734
24.13.1 Kiedy pracodawca nie pobierze wpłaty do PPK od pracownika, a naliczy wpłatę finansowaną ze swoich środków?	735

24.13.2 Limit roczny wpłat do PPK.....	736
24.14 Wykazywanie w raporcie ZUS RCA wpłaty do PPK finansowanej przez podmiot zatrudniający.....	737
24.15 Wpłata powitalna i dopłaty roczne.....	739
24.16 Obowiązki informacyjne podmiotu zatrudniającego.....	740
24.17 Wyłączenia systemowe.....	741
24.17.1 Autozapis.....	741
24.17.2 Rezygnacja z PPK.....	742
24.18 Dokumenty, druki i oświadczenia – okres przechowywania.....	743
24.19 Portal PPK.....	744
24.20 PPK – podsumowanie.....	744
25. Praca zdalna w Kodeksie pracy.....	746
25.1 Praca zdalna – definicja i rodzaje.....	746
25.2 Praca zdalna kodeksowa, kosztowa.....	751
25.2.1 Postać dokumentacji dotyczącej pracy zdalnej.....	753
25.2.2 Pracownicy szczególnie uprawnieni do pracy zdalnej.....	754
25.2.3 Praca zdalna w ramach elastycznej organizacji pracy.....	755
25.3 Tryb wprowadzenia i sposoby określenia zasad wykonywania pracy zdalnej.....	756
25.4 Regulamin wyboru przedstawicieli pracowników.....	759
25.5 Zakończenie wykonywania pracy zdalnej.....	764
25.6 Świadczenia pieniężne z tytułu wykonywania pracy zdalnej.....	766
25.6.1 Przykładowe wyliczenia ryczałtu za pracę zdalną.....	771
25.7 Czy pomniejszać świadczenia za PZ za czas nieświadczenia pracy?.....	774
25.8 Zasady kontroli w trakcie wykonywania pracy zdalnej.....	775
25.9 Czas pracy w trakcie pracy zdalnej.....	777
25.10 Praca zdalna na polecenie pracodawcy.....	781
25.11 Praca zdalna okazjonalna.....	786
25.12 Świadczenia z tytułu pracy zdalnej a podatek.....	791
25.13 Praca zdalna wprowadzona jako elastyczna organizacja pracy na podstawie nowelizacji work-life balance	791
25.14 Nowelizacja rozporządzenia o świadectwie pracy w związku z nowelizacją work-life balance i wprowadzeniem pracy zdalnej do Kodeksu Pracy.....	792
25.15 Praca zdalna – porównanie różnych rodzajów pracy zdalnej.....	793
25.16 Praca zdalna wprowadzona jako elastyczna organizacja pracy na podstawie nowelizacji work-life balance	797
26. Układy zbiorowe pracy.....	801
26.1 Które przepisy ustawy z dnia 5 listopada 2025 r. o układach zbiorowych pracy i porozumieniach zbiorowych stosuje się odpowiednio do RW?.....	803
27. Kontrole.....	805
27.1 Kontrole PIP, US, ZUS – najczęściej kontrolowane kwestie.....	805
28. Zamówienie książek.....	820